

Het verschil tussen een vzw en een feitelijke vereniging

1. Wat is een VZW?

Een groep van minstens drie personen die een bepaald maatschappelijk doel willen realiseren en daarvoor activiteiten organiseren.

- Rechtspersoonlijkheid :De vereniging kan in eigen naam en voor eigen rekening optreden, eigendommen en onroerende goederen verwerven en beheren, contracten afsluiten, leningen aangaan, dagvaarden en gedagvaard worden, ...

- Wat bij financiële problemen? De vzw heeft een eigen vermogen dat duidelijk is afgebakend van het persoonlijke vermogen van de leden. De individuele leden zijn niet persoonlijk met hun eigen vermogen aansprakelijk voor schulden van de vzw.

- Gevolgen voor de aansprakelijkheid van leden: De leden zijn persoonlijk niet gebonden door de vereniging voor zover de vzw zich kan beroepen op haar rechtspersoonlijkheid, er geen fraude is gepleegd en de leden en bestuurders de vereniging leiden volgens het gekende principe van "de goede huisvader".

- Wettelijk kader bepaalt de samenwerking. Er zijn wettelijke bepalingen over de algemene vergadering, de raad van bestuur, de werking, het ledenregister, boekhouding enz.

- Meer info: Vlaams Studie- en Documentatiecentrum voor VZWs (www.vsdc.be)

2. Wat is een feitelijke vereniging?

Een feitelijke vereniging is een groep van mensen/organisaties die samen iets organiseren. Ze kan snel opgestart en ontbonden worden zonder enige vorm van administratie of officiële registratie.

- Geen rechtspersoonlijkheid: Dit betekent dat de feitelijke vereniging zelf niet kan optreden. Juridisch dienen alle handelingen gesteld te worden door leden van de vereniging, op basis van een volmacht van de andere leden. De vereniging kan zelf geen bezittingen hebben. De goederen waarover de feitelijke vereniging beschikt en die gebruikt worden voor haar werking, zijn geen eigendom van de vereniging, maar in onverdeeldheid onder de leden. Ook de financiële middelen die op de rekening staan van behoren in onverdeeldheid toe aan haar leden.

- Aansprakelijkheid van de samenwerkende leden (algemeen): De feitelijke vereniging bezit geen eigen verantwoordelijkheid. Indien er iets mis zou lopen, komt men automatisch bij de leden en de bestuursleden van de feitelijke vereniging. Indien de leden natuurlijke personen zijn, is elk lid met zijn persoonlijk vermogen onbeperkt aansprakelijk voor schulden van de vereniging, doch enkel voor zijn deel van de schulden. Indien de leden van de feitelijke vereniging zelf rechtspersonen zijn (bv. verschillende vzw's die deel uitmaken van een samenwerkingsverband dat als feitelijke vereniging optreedt) dan zijn zij echter slechts aansprakelijk met het vermogen van de rechtspersoon, en enkel voor hun deel van de schulden.

- Specifieke regeling inzake de aansprakelijkheid van de samenwerkende leden t.a.v. de overheid: De leden van de feitelijke vereniging die een overheidssubsidie ontvangen duiden een vertegenwoordiger aan die zal optreden als ontvanger van de subsidie¹. Die vertegenwoordiger kan hoofdelijk en onverdeeld aansprakelijk worden gesteld bij alle betwistingen of

¹ art. 17 BVR tot uitvoering van het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van de preventieve gezinsondersteuning

terugvorderingen met betrekking tot de toegekende subsidie². Dit betekent dat de overheid het betwiste bedrag volledig kan terugvorderen van de aangeduide vertegenwoordiger van de feitelijke vereniging. Het is dus aan de leden van de feitelijke vereniging om verdere (contractuele) afspraken te maken over hoe ze hiermee om zullen gaan (bv. alle leden van de feitelijke vereniging betalen een even groot deel van het teruggevorderd bedrag terug aan de vertegenwoordiger).

-Er zijn geen wettelijke of administratieve verplichtingen voor deze vorm van samenwerking. De samenwerking dient volledig zelf door de leden te worden uitgewerkt. De regels voor het bestuur van de feitelijke vereniging en de werking ervan worden in principe wel bepaald door de overeenkomst (de statuten) van de feitelijke vereniging. Als de statuten niets vermelden over het bestuur van de vereniging, moeten de regels van de lastgeving (= optreden in naam en ten behoeve van de feitelijke vereniging) worden toegepast.

Checklist: een vzw oprichten of toch maar niet:

<http://www.vereniginginfo.be/downloads/details/een-vzw-oprichten-of-toch-maar-niet/41>

² art. 55 §1, 2° van het decreet van 8 juli 2001 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof